A°. 1843. N°. 97.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is ƒ 5 in de drie maanden.)

WOENSDAG 17 MEI.

(De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels ƒ 1,00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

Buitenlandsche berigten.

ITALIË.

Aan een onlangs uitgekomen statistiek werk ontleenen wij de volgende opgaven omtrent het gezamenlijk getal der volken, welke de Italiaansche taal spreken, voor het jaar 1842: Italiaansch Tyrol 46,000 zielen; het Italiaansch gedeelte van Illyrië, Croätië en langs de kusten 494,000; het Lombardijsch-Venetiaansch koningrijk 4,575,695, waarvan 2,538,695 op Lombardijë en 2,037,000 op Venetië komen; Italiaansch Zwitserland 126,000; Sardinië 4,650,368, waarvan op Savoije 554,187, op Genua 674,988; op Piemont 2,896,610, en op het eiland Sardinië 524,693 komen; Monaco 6000; Parma, Piacenza en Guastalla 465,673; Modena met Massa en Carrara 474,524; Lucca 168,198; de Pausselijke Staten 2,732,436; de republiek San Marino 7600; Toscana met Piombino en het eiland Elba 1,481,079; Napels en Sicilië 7,975,850, waarvan 6,145,291 op Napels en 1,830,559 op Sicilië komen; Corsica (aan Frankrijk behoorenke) 207,889; Malta, Gozzo en Comino (aan Engeland toebehoorende) 153,000. In het geheel 23,988,312 bewoners, welke de Italiaansche taal spreken.

DUITSCHLAND.

Munchen, 10 *mei*. Gij zult reeds van het voornemen der koninklijke regering gehoord hebben, om den, onlangs met den naam van *Lodewijks-haven* verdoopten *Rijn-schans*, tegenover Mannheim, tot eene stad te herscheppen. Naar men hier algemeen verzekert is het aan den directeur *von Gärtner* opgedragen, de plannen tot het bouwen dezer nieuwe stad te ontwerpen; ongetwijfeld eene zeer moeijelijke taak, waarbij het vooral noodzakelijk is, verder dan op het papier, de plaatselijke voordeelen en behoeften op te merken. — Onder de grootere plannen van nieuwe stichtingen, noemt men een gebouw voor het vervaardigen van schilderijen op glas, dat tot eene behoefte geworden is, bij de steeds toenemende aanvraag en bestellingen in dit kunstvak. Deze kunst behoort, in de voortreffelijkheid zoo als dezelve aan de kerk der voorstad Au gezien kan worden, uitsluitend aan onze stad; en eene fabrijk, welke aan deze eischen voldoet, kan zelfs op groote schaal niet mislukken.

OOSTENRIJK.

Weenen, 6 *mei*. De keizer begeeft zich nu zeker den 18den dezer, ter opening van den Hongaarschen landdag, naar Presburg. Men schijnt hier weinig bezorgd omtrent den afloop van den landdag te zijn. De eerste hitte der oppositie zal in den loop der beraadslagingen waarschijnlijk wel voor een rijper beraad plaats maken; ook zijn de voorregten en de magt der kroon zoo uitgestrekt, dat zij het koningrijk ten minste voor een onheil (?) kunnen bewaren.

Van den Donau, 5 *mei*. Sedert jaren, heeft geene [illegible] van Weenen tot aan de Monden van den [illegible] buitengewoon opzien gebaard, als de [illegible] welke de Servische kwestie door het magtwoord van Rusland verkregen heeft. In Hongarijë, waar men deze aangelegenheid, van het begin af aan, met eene hartstogtelijkheid volgde, welke slechts door den nationalen haat tegen Rusland te verklaren is, vertoont zich de misnoegdheid deswege het hevigste. Nog tot op het laatste oogenblik had men gehoopt, dat het Oostenrijksch kabinet de heerschzuchtige plannen van Rusland zou verijdelen, en de belangen van Duitschland aan den Beneden-Donau krachtig zou voorstaan. De dwaling is groot, grooter echter nog het misnoegen. De uitwerking zal zeker ook niet achterblijven. Reeds thans verheffen de talrijke aanhangers van Rusland in Croätië en Slavonië triomferend het hoofd, en geven eene hoop en verwachtingen te kennen, welke van eenen geest getuigen, die aan de Oostenrijksche staatslieden nog menig zorgvol uur bereiden zal. Onmogelijk kan men in Weenen er onbewust van zijn, dat een groot aantal Slavonen in de Oostenrijksche Donau-landen den Russischen keizer als hun regtmatig opperhoofd beschouwen; dat in hutten en paleizen voor zijn heil gebeden wordt; dat voornamelijk de Slavonische adel voor dit denkbeeld gewonnen is, en het volk bij voortduring langs godsdienstigen weg in denzelfden geest gehouden wordt. Wanneer men in Weenen dit alles weet, dan was het zekerlijk niet verstandig gehandeld, aan den invloed, dien men met alle krachten bestrijden moest, eenen vasten grond in de nabuurschap te helpen bereiden. Zoo uit zich de nationale partij in Hongarijë over dit vraagstuk. Men kan begrijpen, dat de Donauscheepvaart en de Oostenrijksch-Hongaarsche belangen daarbij geenszins vergeten worden. Men kan inderdaad niet begrijpen door welke middelen het aan de Russische staatkunde gelukte, de toestemming van het Weener hof voor eene handelwijze te verkrijgen, welke niet alleen aan de Porte diepe, ongeneeslijke wonden toebrengt, maar ook de belangen van Oostenrijk regtstreeks kwetst. Wanneer men beweert, dat de afkeer van vorst *Metternich* om als verdediger eener revolutie op te treden, hoofdzakelijk dit besluit van het Oostenrijksche kabinet heeft uitgewerkt, zoo mag men hierin gedeeltelijk gelijk hebben; maar men mag niet vergeten, dat het juist Oostenrijk was, hetwelk, van den beginne af aan, zich tegen de eischen van Rusland verzette, en hierdoor de Porte tot tegenstand aanspoorde. De dubbelzinnige houding der gezanten van de westelijke mogendheden, en de vrees voor eene verstoring van den vrede schijnen later Oostenrijk genoopt te hebben, langs den weg van bemiddeling de zijde van Rusland te kiezen. Wanneer het Oostenrijksche kabinet het vaste voornemen had te kennen gegeven, om ook zonder ondersteuning van Frankrijk en Engeland de Porte niet te verlaten, dan zou Rusland het nooit gewaagd hebben, zijne bedreiging, om 50,000 man over de Pruth te werpen, ten uitvoer te brengen; ja, het is zelfs waarschijnlijk dat zijn ultimatum, wanneer het niet zeker ware geweest van de toestemming van Oostenrijk, geheel anders had geluid. Dit zij echter zoo als het wil; hierin komen alle welonderrigte staatsmannen overeen, dat de afloop der lange onderhandelingen over dit onderwerp zeer te betreuren is, en dat de gevolgen hiervan nog zwaar genoeg op Europa zullen drukken.

(*Köln. Zeit.*)

PRUISSEN.

Berlijn, 9 *mei*. De namen der voor het oppercensuurgeregt benoemde leden zijn sedert eenige dagen bekend geworden; zij maken eene reeks van uitstekende, grootendeels beroemde regtsgeleerden uit; een bewijs van de zorg, welke de regering aan deze regtbank besteed. Als voorzitter noemt men den beroemden Duitschen regtsgeleerde *Eichhorn*. Dat het oppercensuurgeregt eerst met januari in werking zal treden, zoo als de dagbladen melden, dewijl vooraf in censuur-instructiën zelve veranderingen zouden komen, — is een ongegrond gerucht. Met den 1sten juli zal deze regtbank in werking komen, en wij mogen ons met de hoop vleijen, hiermede eene belangrijke schrede gewonnen te hebben, wanneer inderdaad de aangelegenheden der drukpers uit den onzekeren toestand van willekeurig administratieve maatregelen verplaatst worden op den vasten bodem van regtsbepalingen, en van eene regtskundige, onafhankelijke en onaantastbare beslissing. Dit nu is het wat men hoopt en gelooft, en men ziet vol verwachting den invloed te gemoet, welken de snelle vonnissen van dit regterlijk collegie op den toestand der drukpers moeten hebben. Men rekent er op, dat dan eerst de weldaad eener persvrijheid voor geschriften van meer dan twintig vellen druks gevoeld en te nutte zal worden gemaakt. Tot nog toe zijn onze boekhandelaren veel te voorzigtig, om iets te wagen, zoo lang iedere overheid en politie-beambte een werk in beslag kan nemen, dat haar aanstootelijk toeschijnt, tot dat het censuur-geregt beslist heeft, zonder dat echter de ambtenaar in eenig opzigt voor zijnen dienstijver verantwoordelijk is, of tot schadevergoeding kan worden genoodzaakt. Wanneer men den aard des boekhandels kent, waarin een uitstel van eenige maanden en zelfs van eenige weken hoogst nadeelig voor den afzet van een geschrift, vooral van brochures, zijn kan, dan kan men de voorzigtigheid der uitgevers niet laken; en ook zelfs dan, wanneer het nieuwe oppercensuur-geregtshof op de vrijzinnigste wijze over persvergrijpen oordeelt, zoo is er — naar het oordeel van velen — in de bestaande wetten nog zoo veel wat het gewaagd maakt een werk zonder censuur in het licht te geven, dat het gevaarlijk toeschijnt zich op een zoo onzeker veld te wagen. Wanneer een gecensureerd boek geconfiskeerd wordt, dan moet de censor de schade dragen. Gecenceerde boeken worden echter niet zoo ligt geconfiskeerd; ongecenseerde moeten eerst afwachten wat de praktijk zal uitwijzen; maar niemand wil een begin maken, en wanneer de nieuwe concessie, van zonder censuur werken van meer dan twintig vellen druks te mogen uitgeven, werkelijk iets baten zal, dan schijnt het noodzakelijk den boekhandel tegen de willekeur der politie te beschermen, en deze verantwoordelijk te stellen en tot schadevergoeding te noodzaken, wanneer het opper-censuur-geregt het werk toelaat. Van den geest van dit geregtshof hangt alles af, en dus ziet men met niet weinig belangstelling deszelfs opening te gemoet. (*Köln. Zeit.*)

ENGELAND.

Londen, 13 *mei*. Twee gewigtige onderwerpen houden thans de openbare aandacht hoofdzakelijk bezig, en wikkelen het gouvernement in groote moeijelijkheden; namelijk de woelingen der Iersche voorstanders van de herroeping der Unie, en de ijverige pogingen der verdedigers van den onbelemmerden graanhandel in Engeland.

Ten opzigte van het eerste loopen verontrustende geruchten, volgens welke in Ierland werkelijk onlusten uitgebarsten zouden wezen. Dit is zeker, dat gedurende de laatste zestien jaren nooit zoo vele troepen gelijktijdig in dat rijk zijn zamengetrokken. Het garnizoen van Dublin alleen is tot op 4600 man versterkt, en eergisteren zag men aldaar een regiment infanterie uit Engeland arriveren, hetwelk onverwijld naar Kilkenny en Carlow moest voortrukken. De dagbladen der Anti-Unionisten voeren eenen zeer hoogen toon, en dreigen openlijk, dat, bijaldien geweld gebruikt wordt, de bevolking wettig verpligt is dit met geweld te keeren. *O' Connel*, wel bewust dat de meerderheid van het parlement zijne plannen niet zal ondersteunen, neemt aan de zittingen van het Lagerhuis geen deel, en lacht met een in het midden gebragt maar weder ingetrokken voorstel van den heer *Lane Fox*, die hem tot bijwoning der vergaderingen had willen nood-

zaken. Hoewel de Iersche parlementsleden over het algemeen niet voor de herroeping der Unie gestemd zijn, vindt men toch enkelen, en daaronder graaf *Spencer*, die verklaard hebben zich vooreerst daarove niet te willen uitlaten.

Wat de graanwetten betreft, tot op dit oogenblik heeft het Lagerhuis nog geen besluit op de motie van den heer *Villiers*, tot de geheele intrekking daarvan, genomen, niettegenstaande het gedurende de drie laatste dagen zijne zittingen bijna uitsluitend daaraan heeft gewijd, en die van gisteren tot heden ten vier ure in den morgenstond geduurd heeft. Over en weder was, door de voor- en tegenstanders dier motie, zoo wel als door andere leden, welke den maatregel al te overdreven vonden, maar een gematigd vast inkomend regt begeerden, reeds zoo veel, en doorgaans gedurig hetzelfde gezegd, dat sir *R. Peel* meende dat men gerustelijk tot de stemming kon overgaan; maar de zucht van vele andere leden om insgelijks hunne gevoelens te ontwikkelen gaf aanleiding tot het voorstel om de zitting te adjourneren. Tot tweemalen toe werd dit verworpen, door het overwigt dergenen, die nu een einde aan de zaak wilden maken, aan welke door de oppositie verweten werd, dat de vrienden der ministers de zegepraal als bij verrassing behalen wilden. Het verlaten der zaal door vele leden, waaronder de voornaamste hoofden der partijen behoorden, gaf eindelijk aanleiding dat men wel besluiten moest de beraadslagingen aanstaanden maandag te vervolgen.

De minister *Peel* heeft in dat Huis aangekondigd, dat de regering zich met het ontwerp tot het aanleg van spoorwegen in Ierland bezig hield, maar niet voornemens was gelden uit de schatkist tot dat doel aan te vragen.

— De heer *Arkwright*, onlangs in den ouderdom van zes en tachtig jaren overleden, laat de grootste fortuin na, die ooit door eenigen door beursspeculatiën verrijkten kapitalist is bezeten. Ieder zijner vijf zonen erft anderhalf millioen p. st. zoo in openbare fondsen als andere bezittingen, terwijl zijnen oudsten zoon bovendien nog zoo vele landerijen aankomen, dat hij de rente daarvan op viermaalhonderdduizend p. st. schatten kan. Verder heeft hij onder zijne 51 kleinkinderen en achterkleinkinderen zevenmaalhonderdduizend p. st. verdeeld, en daarenboven zijne dochters, eene van welke met sir *J. Wagram*, den voormaligen vice-kanselier van den exchequer, gehuwd is geweest, geenszins vergeten.

— Uit het jaarlijksch rapport, eergisteren in de vergadering van het Londensch zendelinggenootschap uitgebragt, blijkt, dat de Engelsche zendelingen op Otaheite, volgens hunne jongste brieven, naauwlettend werden gadegeslagen, en gevaar liepen om verbannen te worden, zoodra zij zich eenigermate ongunstig over het Fransche gouvernement mogten uitlaten.

— Onder dagteekening van eergisteren berigt men omtrent den toestand van den ingenieur *Brunel* hetgeen volgt: *Brunel's* gezondheid wordt van dag tot dag beter, en hij is weder in staat om voedsel te nuttigen; maar tot nog toe is er weinig hoop om den halven souverein, die hem in den keel geraakt is, naar buiten te brengen; dit muntstuk zit nog altijd in de luchtpijp vast.

FRANKRIJK.

Parijs, 13 mei. Verscheidende rivieren in het zuiden van Frankrijk zijn buiten hare oevers getreden. Te Montpellier is de Orb zoo hoog gestegen als in het noodlottig jaar 1825, en heeft de geheele vlakte tot aan de zeekust overstroomd, terwijl te Beziers de bogen der nieuwe brug zijn weggespoeld.

— In Algerië hebben de voorjaars-expeditiën eenen aanvang genomen. Tenez is bezet; in een gevecht met de Kabylen hebben vijftig hunner het leven verloren, en de stam, die zich tegen de Franschen verzet had, is geheel onderworpen. De hertog *van Aumale* was den 1sten dezer te Medeah wedergekeerd.

— Per telegraaf is alhier berigt, dat het den heer *Lopez* eindelijk gelukt is een nieuw Spaansch ministerie te vormen. Hij zelf zal voorzitter daarvan en tevens minister van justitie wezen, terwijl de heer *Aquilar* de portefeuille van buitenlandsche zaken, de generaal *Serrano* die van oorlog, de heer *Frias* die van marine, de heer *Ayllon* die van financiën en de heer *Caballero* die van binnenlandsche zaken aanvaardt. De besluiten dienaangaande dagteekenen van den 9den dezer.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 15 mei. Het ter beurze algemeen verspreide gerucht, dat de behandeling der conversiewet bij de Tweede Kamer wederom tot na het Pinksterfeest was of zou worden uitgesteld, heeft nadeelig gewerkt op de prijzen onzer binnenlandsche fondsen, die meestal meer aangeboden waren. Ook de geruchten van nieuwe leeningen in onderscheidene vreemde staten hebben veel tot die flaauwheid bijgedragen. In integralen was de handel zeer aanzienlijk.

's Gravenhage, 14 mei. Vermits er thans weder behoefte aan manschappen voor Zr. Ms. zeedienst begint te ontstaan, is de vrijwillige overgang van miliciens bij de marine, welke tot nader order was gesloten, bij dispositie van het departement van oorlog, van den 19den april ll., wederom geopend geworden.

's Gravenhage, 15 mei. In de zitting van de Tweede Kamer van heden, heeft de centrale afdeeling verslag gedaan nopens het ontwerp van wet, betrekkelijk den regtstoestand van Limburg. — Wordt besloten de beraadslagingen over dit ontwerp op aanstaanden woensdag, des morgens ten 11 ure, te doen plaats hebben.

De voorzitter geeft kennis, dat tot rapporteurs voor het ontwerp van wet, wegens den doorvoer, door de afdeelingen benoemd zijn, de heeren: 1ste afdeeling *Gouverneur*; 2de afdeeling *Gouverneur*; 3de afdeeling *Star Busman*; 4de afdeeling *van Rappard* en 5de afdeeling *Rijckevorsel*.

De commissie tot de verzoekschriften heeft, bij monde van de heeren *Scheers van Harencarspel*, *van Panhuys*, *Menso* en *Boreel van Hoogelanden* verslag gedaan wegens onderscheidene in hare handen gestelde stukken, als: 1o. op een adres van *W. F. Rengers de Man*, snel-azijnmaker ten Prinsenhage, provincie Noord-Braband, houdende verzoek, dat er onderzoek worde gedaan, betrekkelijk zijne klagten wegens de ontneming aan zijne fabriek van accijns vrijen uitslag van binnenlandsch gedistilleerd, en 2o. dat er maatregelen worden genomen, ten einde er spoedig eene wet worde daargesteld ten aanzien der snel-azijnmakers.

2o. Op dat van landbouwers in Gelderland, houdende verzoek om wijzigingen in de belastings-wet op het gemaal;

3o. Op dat van kooplieden te Amsterdam, houdende verzoek tot wijziging der bestaande tarieven voor briefporten; — 4o. van bleekers te Haarlem, Leiden, 's Gravenhage enz., houdende bedenkingen ten aanzien van de belasting op de zeep; — 6o. van mr. *A. D. Meijer* te Amsterdam, houdende verzoek om dispentatie ten zijnen behoeve van de verbodswet op het houden der loterij enz.; — 6o. van den heer *Lezwijn* te Leiden, houdende nadere bedenkingen in verband met het nieuwe ontwerp van wet tot regeling der openbare schuld; — en 7o. van ingezetenen te Weesp, die eene belasting op de fondsen en de vermindering van andere belastingen verzoeken. Alle deze adressen worden ter griffie nedergelegd.

Nopens een adres van broodbakkers te Zaandam, waarbij de vermindering van gemeente-opcenten verlangd wordt, wordt overgegaan tot de orde van den dag.

De vergadering is tot aanstaanden woensdag gescheiden.

Leiden, 14 mei. Wij vernemen, dat onze stadgenoot, jonkh. *E. F. von Siebold*, dirigerend officier van gezondheid bij het Oost-Indische leger, door Zijne Majesteit den koning van Frankrijk is benoemd geworden tot ridder der Orde van het Legioen van Eer.

Made, (N.-Braband) 10 mei. In den morgen van heden, omstreeks acht ure, is in den put, nabij de woning van den bouwman *van Dongen*, het lijk gevonden van deszelfs dienstmeid *Maria Oomen*, oud 57 jaren, voorover liggende, de beenen naar beneden, en het hoofd steunende aan de overzijde tegen de wanden van den put, het ligchaam onder water, doch de haren zich even er boven vertoonende. Een bloedig spoor leidde van af den put naar de schuur der woning, en zijn in dezelve ontdekt twee bebloede messen, eene bebloede vrouwenmuts en een bebloede stok. Aan het lijk zijn bij de schouwing aanzienlijke kneuzingen voor op het hoofd en het aangezigt waargenomen, vermoedelijk met den bebloeden stok veroorzaakt, en een achttal steken en wonden, mede voor op het hoofd en welke de blijken dragen van met de gevondene bebloede messen te zijn toegebragt. Tot omstreeks zeven of half acht ure is de overledene door haren meester of de buren gezien geworden, doch is het tot dus ver niet mogelijk geweest te vernemen, op wat wijze zij het leven heeft verloren. Vrij algemeen is men van gevoelen, dat ten deze zelfmoord zou zijn gepleegd en verwacht men met belangstelling den loop van het onderzoek, door de justitie thans op de plaats van het voorval gedaan wordende.

† *Groningen*, 13 mei. »Men zegt, dat zekere geneesheer voor de regtbanken zou gedagvaard zijn, »omdat hij de Hollanders gewaarschuwd heeft tegen »eene in de dagbladen meermalen aangekondigde geneeswijze, door eenen vreemden arts, die te Amsterdam woont, in praktijk gebragt, en die, naar men »zegt, onwettiglijk zijn beroep uitoefent en voorgeeft »de geheime ziekten binnen 8 dagen te kunnen genezen, zonder daartoe kwik of terugdrijvende middelen (*repercutées*) te gebruiken; en dat men als »voorbehoedmiddel kan aanwenden wasschingen met »eene soort van zeep, die voor twee gulden verkocht »wordt, terwijl eene geringe hoeveelheid *salis tartaris* »of *chloor-kalk* hetzelfde doel zou bereiken, indien »dit mogelijk ware. Is het niet de pligt van elken »geneesheer, zulk een gevaarlijk stelsel te bestrijden?"

Mengelwerk.

Olims-menschen.

De natuur, die hare antediluvische geschiedenis voor den onderzoekenden menschelijken geest niet geheel wilde laten te niet gaan, bewaarde in den diepen schoot der aarde en in het van eeuwen her aanwezige ijs aan de kusten van Siberië, exemplaren dier magtige diersoorten, — het ohiodier en den mammouth — die eens, zeker geheel onschuldig, mede moesten boeten voor de zonden des menschdoms, en voor welke NOACHS ark geene ruimte schijnt gehad te hebben. Evenzoo gaat het met de menschen. Hunne fossile dwaasheden zullen in enkele pracht-exemplaren uit den vloed des tijds gered worden, tot leerzaam onderhoud der weetgierige nakomelingschap.

Er is nu eenmaal — wij mogen leven in welken tijd men wil — een geslacht van den ingeschapenen, niet te overwinnen stilstand van den geest, een versteend *status quo*, philisters, die steeds op de grenzen van een denkbeeld blijven staan, en nooit bij magte zijn deszelfs perken door te breken of over te klimmen. Hun geest — zeker geen Mephistophelachtige — knabbelt gestadig aan het pentagram, dat voor den drempel huns denkvermogens is geteekend; doch zij hebben geenen dienstbaren ratten-tand ter hunner beschikking, om de spits door te knagen. Zoo zijn er ook zoogenaamde »welgemanierden," op aarde, die van alles, en den hemel mag weten hoeveel, geleerd hebben, welken de gouden vrucht van een grootsch denkbeeld, op den bodem van hunnen tijd ontsproten, voor den mond hangt, zonder dat zij het zonden kunnen bereiken; maar zij lagchen met zelfsvoldoening en voelen geene Tantalus-marteling!

Wel niet in zulk eenen zondigen, overmoedigen zin, als de eeuw van LODEWIJK XIV, maar veeleer in den zuiver *idealen*, mogen ook wij de leus van dien tijd, het bekende: *après nous le déluge!* tot de onze maken. Want zeker, na ons zal een groote ideeën-vloed de wereld overstelpen en al die kranke, zondige gedachten en begrippen uitdelgen, die het erfdeel der historische overleveringen zijn; en in *de verhevene naïveteit der waarheid* zal de idee hare wedergeboorte vieren. Doch enkele exemplaren van het *ancien regime* zullen zich redden in de houten ark van hunnen geest, en men zal nog in latere tijden fossile huisraden vinden, en de museums van natuurlijke historie zullen rijk zijn in opgezette vermaardheden der antediluvische XIXde eeuw.

Het is toch al te verleidelijk, eenen phantastischen sprong in gindsche toekomst der wereld te doen, en te luisteren naar de uitlegging van eenen hoogleeraar in de natuurlijke historie, over eenige levend opgevangene zeldzame *olims-menschen*, die eenmaal in onzen tijd hebben geleefd, en die nu ergens in den eenen of anderen *jardin des plantes*, even zorgvuldig, als eens de beroemde giraffe in Parijs, verpleegd en met al, wat zij voor hunne levenswijze noodig hebben, voorzien worden. Doch wij weten, dat het in het geheel niet zonder gevaar is, dit collegie na te schrijven, daar zelfs de onschuldigste bijdragen tot de natuurlijke geschiedenis van den mensch dikwerf op poene van zware straf verboden is. THEOPHRASTUS, LA BRUYÈRE, FIELDING, SMOLLET, ARNDT en ook onze Duitsche onderzoekers der menschen-natuur zijn, zelfs in hun graf, er geen oogenblik zeker van, dat hun niet door verscheidene honderd individus, die in alle mogelijke steden en landen verstrooid leven, wegens eene en dezelfde schets een proces wegens hoon en laster met vergoeding van kosten, schaden en interessen worde aangedaan. Zelfs een schuldeloos en onbewust natuur-product, b. v. eene ponds-peer (*pyrus* [illegible]*alis*) zou voor de assises wegens aangematigde [illegible]enis met

het hoofd van LOUIS PHILIPPE tot drie jaren tuchthuisstraf, levenslang toezigt der hooge politie en 5000 francs geldboete veroordeeld kunnen worden; ofschoon toch eigenlijk schrijvers, evenzeer als peeren, geheel onschuldig aan eenige opzettelijke bedoeling zijn, en slechts door de zoo scherpzinnige glossen als de rustelooze phantasie der aanklagers, die de gelijkenis, in weerwil van zoo vele niet-gelijkenissen, weten te vinden, alleen daarvan den last dragen.

Wij zullen derhalve den inhoud van het collegie in de natuurlijke historie slechts in algemeene trekken wedergeven.

»Hier, in deze kooi, mijne heeren! ziet gij onderscheidene soorten van *piëtisten-menschen* uit den »voortijd. Zij maakten eertijds des hemels lijfwacht »uit en betrokken de hoofdwacht in den burg Sion. »Even als de recruten, die de vrederegter SCHAAL aan »sir JOHN FALSTAFF toestuurde, bestonden zij uit van »alle kanten zamengeraapt volk. Er liepen vele hongerige en uitgeteerde linnen-wevers en schoenmakers »onder, die men met het vooruitzigt op rantsoen en »bevordering, wanneer zij eens in den hemel waren, »tronste en aan welke men verder voor niet vrome traktement verlokte. — Alleen de slengelmannen en sergjanten waren dik en rond, daar zij reeds op aarde een »genoegzaam rantsoen ontvingen. Om ondertusschen »door de goede lijfsverzorging niet al te dartel worden, »hadden zij zich zelven de boete opgelegd, nu en dan »het ballet te bezoeken, en zich over die zondige, »vleeschkleurige tricots eens regt van harte te ergeren. De dienst was overigens niet zwaar. Te denken »behoefden zij in het geheel niet. Zij zongen geestelijke »liederen valsch door den neus; arbeidden op sabbath »noch op zondag, noch door de week; staken de menschen »allerlei geestelijke vlugschriften heimelijk in den zak, »en oefenden zich, om hunne oogen op eene hoogst »kunstige wijze te verdraaijen. — Gindsch individu »dat juist in dat gratis geschonken boekje leest, dat »over de vraag handelt: »»Waarom is de os stootend »» van natuur?"" terwijl hij daarbij eenen alcohol-»meter in zijne hand houdt, was eens het hoofd van »een matigheids-genootschap. Hij het had zich tot taak »gesteld, het menschdom van den jenever te bevrijden »en er de arme duivels aan te gewennen bij hunnen »arbeid liever zwaren port- en Franschen wijn te »drinken, dan dien gemeenen brandewijn, die toch nergens goed voor was. Hij mat dus ieder, dien hij »ontmoette, met zijnen alcohol-meter, en taxeerde diens »spiritualien inhoud.

»Hier, mijne heeren! vindt gij een individu, in »eene kuip met koud water zittend; zijne beenen zijn »bedekt met druipnatte wollen dekens, terwijl uit »een stortbad van boven neêr een onophoudelijke »straal water over hem afstroomt. Hij drinkt gedurende deze operatie, bij pausen van 2 tot 2 minuten, 34 halve glazen frisch bronwater en laat zich »door den naast hem staanden oppasser de avond-»courant voorlezen. Dit is een antediluvisch *water-»enthusiast*, die zijne studiën te Gräfenberg onder »PRIESZNITZ heeft volbragt. — De XIXde eeuw was »namelijk zeer kranke, waarschijnlijk van het te veel »zitten en studeren; en gij beproefde dus, met geestdrift bezield, voor allerlei geneeswijzen, door, latin-»gen, magnetismus, vroomheid, water en allerlei won-»dermiddelen, hare verloren gezondheid weder in orde »te brengen. Inzonderheid echter was Duitschland, »het vlijtigste van alle landen, toen ter tijd zeer ze-»nuwachtig en voor ontsteking vatbaar; het had als »CASSIUS »»eenen hollen blik; het dacht te veel en »»was daardoor gevaarlijk."" »De Duitsche Cesars nu, »die het liefst »»zwaarlijvige mannen en die 's nachts »»goed slapen,"" — »en ook wel over dag, — om »zich heen zagen, werden zeer nadenkend. Hunne »hof- en staats-artsen hadden derhalve hunne zittingen aan het bed van het kranke Duitschland permanent verklaard, en gendarmen en policie-dienaren moesten in de staatskliniek den post der zusters »van barmhartigheid waarnemen, en er naauwgezet »voor waken, dat de kranken de in de hof-apotheek »klaargemaakte geneesmiddelen stipt innamen, en de »voorgeschrevene diëet streng opvolgden.

»Zij mogten zich alleen met kalme, gecenseerde »kranken-lectuur den tijd verdrijven en moesten zich »voor alle *beweging* en verhitting zorgvuldig hoeden. »De artsen wezen hunne patiënten daarbij steeds »waarschuwend op andere natiën, die zich door sterke beweging eene slechte constitutie hadden berokkend, en meenden dat het beter was in het geheel *geene constitutie* dan eene slechte te hebben. — Ook met menigvuldige *vragen*, of het dan niet haast beter met hen zou gaan? verboden zij ten strengste »en stelden zware straffen voor hen vast, die geloof-»den, dat er oogenblikken waren in eens menschen »leven, in welke hun meer dan *ééne* vraag vrijstond »aan het noodlot, of aan hen, die over hun lot beschikken. — Doch zekere soorten van geestvervoe-»ring stond de opper-staats-geneeskundige dienst hare »patiënten bereidwillig toe; bij voorbeeld, die voor »water. En de zieke Duitschers lieten het zich niet »tweemaal zeggen, en zij vingen aan te dweepen en »te liefkozen met de lang verwaarloosden Naja-»den en Ondinen, »half sleepte het hen mede, half »zijlden zij het te gemoet" »in de open armen van »VINCENZ PRIESZNITZ van Gräfenberg! — Het hy-»dropathische schepsel hier moet voorts even als »de ijsbeer in onze menagerie, den geheelen tijd »door met ijskoud water begoten worden, opdat het »niet zou sterven."

Wat de geleerde professor van den *jardin des plantes* nu nog over andere, ten deele fossile, ten deele opgezette menschen van onzen tijd, die niet levend tot de nakomelingschap waren gekomen, inzonderheid over allerlei bonte Mandarijnen, gekleed in met goud geborduurde gewaden en met vreemde hoeden en vederbossen op het hoofd, aan zijne toehoorders gezegd heeft — dat mag hij voor deze verantwoorden; ik kan het niet voor de mijnen!

(L. WALESRODE.)

De schatgraver.

V.

Eenige dagen later hield hij zijn woord. »*Lieber Herr*, zeide hij tegen mij, ik kom u vaarwel zeggen; morgen ga ik weder naar Compostella."

»Om wat te doen?"

»Om den schat op te graven, *lieber Herr!* Waarvoor zou ik er naar toe gaan, als het niet ware om mij eindelijk van dien gewenschten schat meester te maken?

»Ik wensch dat gij slagen moogt, BENEDICTUS; maar gij gaat zonder twijfel op grond eener meer stellige verwachting dan vroeger. Hebt gij verlof gekregen om onder de kelders der kerk te graven. Gij hebt toch uwe vroegere onaangenaamheden daarover niet vergeten."

»Neen, zekerlijk niet, *lieber Herr;* maar mijne bestemming moet vervuld worden. Ik vertrek ditmaal naar Gallicië, zoo als het aan eenen burger der Helvetische republiek voegt, ten koste van het gouvernement, in eene fraaije koets, dat is, namelijk, met de diligence. Al de hulp, die ik noodig zal hebben, zal mij verleend worden; ik zal zelfs, zoo ik wil, tot in het hart der aarde mogen graven, ik. . . . Maar ik mag er niets van aan u zeggen, want ik heb op de vier evangeliën beloofd te zullen zwijgen."

»Zeer goed BENEDICTUS, ik hernieuw u mijne beste wenschen."

»Dank *lieber Herr*, ... ik ben van den goeden uitslag verzekerd . . . . Maar evenwel, *heiliger Gott!* ik vergat; zoo daar eens geen schat was, doch . . . .

»Ziedaar nu eens eindelijk eene verstandige onderstelling en welke gij reeds vroeger hadt behooren te maken, BENEDICTUS; want het is honderd tegen een dat gij er eenen vinden zult, en dan. . . . pas op, zult gij als een bedrieger behandeld worden; bedenk maar, in welk land gij zijt; de Spanjaarden zijn ligtgeloovig, maar als zij eens denken dat men den spot met hen heeft willen drijven, is hunne wraak verschrikkelijk; uwe onschuld zal niet in staat zijn om u te redden. Bedenk dit wel; nog is het niet te laat; ga, zoo gij mij gelooven wilt, uwe fraaije kleederen en den tooverstok aan hen teruggeven, die ze aan u geschonken hebben. Neem uwe vodden en uwen bedelstaf weder op. Ik beloof u, dat ik u met mij medenemen zal om evangeliën onder de boeren aan de oevers van den Taag rond te deelen."

BENEDICTUS scheen een oogenblik na te denken, doch schudde daarop het hoofd schuddende riep hij uit! »Neen, neen, mijne bestemming moet vervuld worden: de schat is nog niet opgegraven. Ik geloof weder de stem te hooren, die hem mij aangewezen heeft. Morgen vertrek ik naar Compostella en ik zal hem vinden; ja ik zal den schat vinden."

Met deze woorden verwijderde hij zich en ik zag hem niet weder. Hetgeen ik naderhand van hem vernam, was zonderling genoeg. Het Spaansche gouvernement had inderdaad aan zijn verhaal van den schat met zeer groote overdrijving geloof geslagen; sommigen werden er zelfs zoo warm op, dat zij begonnen te gelooven, dat men daarmede misschien de nationale schuld zou kunnen aflossen. De Zwitser keerde naar Compostella — om zijne uitdrukking eens te bezigen — als een hertog terug. Deze zaak, welke men eerst geheim gehouden had, werd spoedig ruchtbaar en men besloot de opgraving in het openbaar en met bijzondere plegtigheid te verrigten. De dag werd zelfs op eenen plegtigen feestdag bepaald. Die dag kwam. Al de klokken van Compostella werden geluid; de bevolking kwam in menigte er naar toestroomen; het garnizoen was onder de wapenen; al de gemoederen waren gespannen. In plegtige processie ging men naar de kerk van St. Roch. Aan het hoofd van den stoet gingen de kapitein-generaal en de Zwitser, met zijnen tooverstaf gewapend; achter hem volgde de *meiga*, de Gallicische waarzegster, welke den schatgraver oorspronkelijk de juiste plek had aangewezen; de achterhoede bestond uit metselaars, met alle gereedschappen, tot het graven noodig, gewapend. De processie trad de kerk binnen en ging onder een gewelf door. »Hier, riep eensklaps de Zwitser, graaf hier. — Ja hier is het," herhaalde de *meiga*. De metselaars gingen aan het werk; eene zerk wordt opgeligt. Een verpestende reuk stijgt er uit op, — maar een schat werd er niet ontdekt, en mijne waarschuwingen aan den ongelukkigen burger van Lucerne bleken maar al te waar zijn; men greep hem, sleepte hem weg en sloot hem op in de verschrikkelijke gevangenis van St. Jacob, onder de verwenschingen van het graauw, dat hem gaarne in stukken zou gescheurd hebben.

De zaak bleef hier niet bij; de vijanden van het gouvernement lieten eene zoo kostelijke gelegenheid, om het bespottelijk te maken, niet voorbijgaan. De *moderados* werden voor gierigaards en ligtgeloovigen uitmaakt. De liberale drukpers verzuimde niet deze jagt op schatten aan het gansche Schier-eiland mede te deelen. Het zonderlingste van alles was, dat ik mijn deel van de schimpschoten kreeg. Men mengde mijnen naam in deze bespottelijke gebeurtenis. Duidelijk? zeide een mijner vijanden, is dit eene streek van don JARCH; die man heeft de hand in de meeste dwaze streken, welke in Spanje plaats hebben.

Nieuwsgierig om het lot van den armen Zwitser te vernemen, schreef ik aan mijnen ouden vriend REY ROMERO, te Compostella. Hij antwoordde mij, dat BENEDICTUS hem juist had laten vragen om bij hem in de gevangenis te komen en zich uit vriendschap jegens mij voor hem in de bres te stellen; maar hij kon dit niet doen daar BENEDICTUS naar eene andere stad gebragt werd en hij niet wist wat er van hem geworden was.

De waarheid is somtijds vreemder dan de verdichting. In welken roman zou men een vreemder, zonderlinger en treuriger verhaal vinden dan de opregte geschiedenis van BENEDICTUS MOLL, den schatgraver?

(*Revue Britannique.*)

Ingezonden stukken.

Hollandsche ijzeren spoorweg.

Onderscheidene dagbladen hebben een verslag der algemeene vergadering van deelhebberen in de Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij, welke op 26 april ll. te Amsterdam plaats had, medegedeeld. Daarin wordt vermeld, dat de balans der maatschappij, over het jaar 1842, staande de vergadering, is goedgekeurd, echter niet aangemerkt, dat deze goedkeuring is verkregen door de meerderheid van *ééne* stem. Veertig van de in de vergadering aanwezige 81 leden hadden zich voor de benoeming van eene met de revisie der balans te belasten commissie verklaard, en hunne meening zegevierde alleen daarom niet, omdat de heeren leden der directie zich, tegen alle verwachting aan, onthielden aan de stemming deel te nemen. Men ontwaarde op de vergadering onderscheidene aandeelhouders, of gecommitteerden, welke, hoe achtingswaardig overigens hun karakter zijn moge, uithoofde van hunne eigenaardige betrekkingen met de leden der directie, mogen ondersteld worden minder onafhankelijk in het uitbrengen hunner stem geweest te zijn. De meerderheid der *onafhankelijke* leden was stellig voor het benoemen eener commissie.

De raad van administratie heeft, volgens de algemeene zienswijze, niet wel gedaan, art. 30 de statuten zóó uit te leggen, alsof er *eene absolute meerderheid van stemmen* vereischt wierd, om de balans over het afgeloopen jaar aan de beoordeeling van eene door de aandeelhouders te benoemen commissie te onderwerpen. De ware zin van het art. schijnt te zijn, dat het benoemen van dusdanige commissie als de regel moet beschouwd worden, van welke slechts dan

zoude worden afgeweken, wanneer zich eene overgroote meerderheid der gegadigden voor de onmiddellijke goedkeuring mogt verklaren.

Het is een droevig verschijnsel, dat het algemeene vertrouwen in de spoorweg-onderneming hier te lande zoo diep gezonken is. Terwijl geen der spoorwegen in Duitschland zoo vele aanzienlijke en volkrijke steden aandoet als de Hollandsche, welke dan ook nu reeds meer reizigers vervoert, dan de meeste der Duitsche spoorwegen, (1) terwijl, volgens het oordeel van deskundigen, de bergachtige gesteldheid van den grond in de meeste streken van Duitschland grootere zwarigheden aanbiedt, dan die, welke hier te lande moeten worden overwonnen, en zoowel om die reden als ook uithoofde van de hoogere waarde van den grondeigendom de kosten van derzelver aanleg veel grooter moeten zijn; terwijl voorts de kapitalen over het algemeen in Nederland veel ruimer mogen geacht worden dan in Duitschland, — staan nogtans de aandeelen in de meeste spoorwegen in Duitschland vrij hoog, sommige ver boven pari; die in onzen spoorweg, echter, wanneer de gemiste rente in aanmerking wordt genomen, bijkans 50 pCt. verlies. Hoe grievend voor den houder, die, door eenige omstandigheid genoopt, tot den verkoop van zijne aandeelen met zoo ontzettend een verlies moet overgaan! Velen zijn genegen, dien noodlottigen stand van zaken aan den aard en de wijze van beheer der onderneming te wijten; men heeft hooren gewagen van aanbestedingen, welke niet in het openbaar, maar onderhands, tegen onevenredig hooge prijzen, hebben plaats gehad, alsmede van allerlei andere verkwistingen en verspillingen. Deze beschuldigingen of vermoedens mogen van allen grond ontbloot zijn, — maar stellig hebben dezelve allerongunstigst gewerkt op de waarde der aandeelen in de onderneming.

Niemand althans onder hen, die in de eigenmagtige en willekeurige verlenging van den weg genoegen hebben genomen, zal uitsluitend en bepaaldelijk den raad van administratie verantwoordelijk willen maken voor den zoo lagen prijs dier aandeelen. Doch behoorde dezelve, zoo mij dunkt, niets te verzuimen, wat eene verdere vermindering van dien reeds zoo diep gezonken prijs kan voorkomen. Daartoe ware misschien de benoeming eener commissie uit onafhankelijke, ervaren, en algemeen geachte mannen een zeer geschikt middel geweest. Een door hen in eene volgende algemeene vergadering uitgebragt rapport, dat de belangen der maatschappij in het laatstverloopen jaar met onbetwistbare bekwaamheid en de meest mogelijke naauwgezetheid en belangloosheid behandeld zijn geworden, zoude èn de aandeelhouders gerustgesteld èn bij het overige publiek het vertrouwen aangewakkerd hebben. Menig houder van 5 pCts. nationale schuldbrieven, waarvan de rente op $4\frac{2}{10}$ staat verminderd te worden, zou dan de geldbelegging in spoorweg-aandeelen gekozen hebben, welke, tegen 60 of $66\frac{2}{3}$ pCt. gekocht, al mogt het jaarlijksch dividend slechts 3 pCt. bedragen, nog 5 of $4\frac{1}{2}$ pCt. rente van het kapitaal opleveren. Doch de goedkeuring der handelingen van den raad van administratie met de meerderheid van eene enkele stem en deszelfs, uit het buiten stemming blijven gebleken afkeer van het daarstellen eener alle bijzonderheden der zaak naauwkeurig onderzoekende commissie, waren geschikt om aan de aandeelen, in weerwil van het allergunstigst verslag omtrent de technische werkzaamheden, en in weerwil van het steeds toenemend vervoer van personen en goederen, zelfs nog eenen nieuwen en gevoeligen schok te geven. — Zoo staan dan op dit oogenblik de aandeelen in den met zoo groote verwachtingen ondernomen spoorweg tusschen de twee groote koopsteden van Holland, welke tevens het zindelijke Haarlem met deszelfs bevallige *environs*, 's lands voornaamste hoogeschool, het vorstelijke 's Gravenhage en nog andere aanzienlijke steden aandoet, veel lager in prijs dan de aandeelen in de slechtste spoorwegen in Duitschland, bij voorbeeld, dien van Augsburg naar Munchen, welk, bij eene lengte van tien Duitsche mijlen, eene onvruchtbare en schier onbevolkte landstreek doorsnijdt. Tusschen de beide eindpunten, Augsburg en Munchen, gingen voorheen twee diligences dagelijks; tusschen Amsterdam en Rotterdam vice-versa wel twintig, ongerekend de trek-, pak- en andere schuiten!

Wie denkt niet hier aan 's rijks publieke effecten, welke, bij zoo veel aanspraken op crediet, veel lager in prijs staan, dan de effecten van alle andere staten in Europa?

Is niet in het eene en in het andere geval gebrek aan vertrouwen in de administratie eene hoofdoorzaak der onevenredig lage prijzen? En is er geen herstel mogelijk?

......R.

(1) Men vergelijke de officiële opgaven de *Augsburger Allgemeine Zeitung*, 1843, n°. 126.

Verandering van garnizoen.

De dagelijks plaats hebbende garnizoens-veranderingen der militairen, welke reeds zoo dikwerf het onderwerp van publiek geschrijf zijn geweest, waarbij men de enorme kosten derzelve heeft gespecificeerd, doen ons juist daarom gissen, dat aan dezelve een bijzonder groot nut verknocht is. Immers de zucht tot verbeteringen, welke men onzen directeur-generaal van oorlog toekent, gepaard met de behoefte aan bezuinigingen, ten onzent bestaande, laten niet toe, dat men, zonder dat, der schatkist eenen zoo belangrijken last oplegt. Maar, vraagt men, is die verwisseling van garnizoen nuttig voor het eene corps, — waarom is zij het dan ook niet voor het andere? Waarom wordt hiervan het algemeen depôt der landmagt n°. 33 uitgezonderd? — Dat men bij deze vraag NIET *de manschappen*, maar *enkel de officieren* bedoelt, spreekt overigens van zelf. — Immers de manschappen der 1ste divisie van gezegd corps volgen, na eenen korten tijd in den wapenhandel geoefend te zijn, hunne bestemming, de Overzeesche bezittingen; die der beide andere divisiën, binnen hunne kazernen opgesloten, hebben ook geene gelegenheid zich te veel met de ingezetenen hunner garnizoens-plaatsen gemeenzaam te maken; — de eenige reden welke voor hen eene verwisseling zoude kunnen doen noodig achten. Maar de officieren: met deze is het anders gelegen. Sedert jaar en dag in dezelfde plaatsen gevestigd, zijn ze daar als behoorden zij er permanent. Of dit nu, over het geheel genomen, gevaarlijk is, weten wij niet te bepalen; maar met betrekking tot de leveranciers ten behoeve van het corps en ook in andere opzigten, is dit zeker niet wenschelijk; want — om geene hardere benaming daaraan te geven — zouden de vele *ongeregeldheden*, in de administratie van meergemeld corps van tijd tot tijd ontdekt en op dit oogenblik nog weder den grond van een geregtelijk onderzoek uitmaken, niet grootendeels daaraan te wijten zijn? Het antwoord kan, dunkt ons, niet twijfelachtig wezen.

Het ware derhalve wenschelijk, dat de garnizoens-verwisseling ook op de officieren van het algemeen depôt wierd toegepast. — Men behoefde daartoe de officieren van de regementen infanterie niet van hunne manschappen te scheiden, om dezelve naar dat corps te zenden; — men konde deze verwisseling over het corps zelf doen plaats hebben, door, bij voorbeeld, jaarlijks de officieren van de 1ste naar de 2de, van de 2de naar de 3de en van de 3de wederom naar de 1ste divisie te zenden. Behalve dat men, dus doende, de bovengemelde ongeregeldheden moeijelijker maken, ja denkelijk geheel voorkomen zoude, bereikte men er nog dit groot voordeel mede, dat de heeren officieren wat meer wakker zouden worden gehouden; want speciaal ten aanzien der 1ste divisie is het eene bewezene waarheid, dat zij, eenmaal daarbij ingedeeld, door de weinige diensten, welke van hen gevorderd worden, en bij het vooruitzigt, vooral thans, nu er geene promotiën meer te wachten zijn, van voor goed daarbij gevestigd te wezen, als het ware op hunne verkregene lauweren gaan rusten.

Een van beiden alzoo, — de garnizoens-verwisseling is nuttig, en in dat geval behoorde zij ook op de officieren van het algemeen-depôt der landmagt te toegepast; — of zij is zulks niet, en dan eene schandelijk geldverspilling bij den tegenwoordigen berooiden staat onzer schatkist, die voor het laatst diende te hebben plaats gehad.

De opvolgende handelingen van den directeur-generaal van oorlog, ten deze, moeten uitwijzen of Zijne Excellentie werkelijk het goede wil.

9 mei 1843. V.

Advertentiën.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 16 Mei 2 El 1 Palm 8 Duim; gew. 20 Duim; gev. 0 P.

Prijs-Courant der Effecten.

MAANDAG 15 MEI.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers ten $4\frac{1}{2}$ u.
NEDERL. Werk. Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	57	$57\frac{1}{4}$	$57\frac{1}{16}$
Dito Dito » 5 »	$100\frac{1}{8}$	$100\frac{3}{8}$	$100\frac{3}{8}$
Amortisatie-Syndicaat » $4\frac{1}{2}$ »	$97\frac{7}{8}$	98	97
Dito Dito » $3\frac{1}{2}$ »	$82\frac{5}{8}$	$82\frac{3}{4}$	$82\frac{5}{8}$
Handelmaatschappij » $4\frac{1}{2}$ »	$136\frac{3}{4}$	$137\frac{1}{4}$	137
Nieuwe Dito » $4\frac{1}{2}$ »			
Dito Dito 1837 » $4\frac{1}{2}$ »			
Oostindische Leening » 5 »	$100\frac{1}{8}$	$100\frac{1}{4}$	
Spoorweg Haarlem » »			
Aand. Rijn Spoorweg » $4\frac{1}{2}$ »			
FRANKR. Inschrijv. G. B. » 3 »			
SPANJE. Leening *Ardoins* » 5 »	$20\frac{5}{8}$	$20\frac{7}{8}$	$20\frac{7}{16}$
Dito onbep. stukk. » 5 »	$19\frac{1}{8}$	$19\frac{1}{8}$	
PORTUGAL. Oblig. te Lond. » $2\frac{1}{2}$ »	$41\frac{5}{8}$	$41\frac{1}{2}$	$41\frac{5}{8}$
RUSL. *H.&C.* 1798, 1816. » 5 »	107	$107\frac{1}{8}$	
Dito 1828, 1829 » 5 »	107		
Dito 1831, 1833 » 5 »	98	$98\frac{1}{8}$	
Oblig. bij *Hope* » 4 »	$88\frac{1}{8}$	[illegible]	$88\frac{7}{8}$
OOSTENR. Aand. à fl. 100 » *f* »			
Dito à fl. 250 » » »			
Metalliek » 5 »	$107\frac{1}{16}$	108	
Dito » $2\frac{1}{2}$ »	59		
BRAZILIE. Dito Dito » 5 »	$76\frac{1}{8}$		

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.